

Insektsbevakning 2026

Under 2026 följdes förekomsten av skadeinsekter och nyttodjur i 17 sockerbetsfält i det svenska odlingsområdet. Våren var ovanligt torr och insektstrycket överlag lågt till måttligt. Bevakningen fångade korta angrepp av trips och jordloppor, en tydlig topp av betfluga samt en sen ökning av betbladlus.

Syftet med bevakningen är att följa de viktigaste skadegörarna i sockerbeter och ge underlag för rådgivning och bekämpningsbeslut. Samtidigt registreras naturliga fiender för att öka kunskapen om deras roll i odlingsystemet. Observationerna genomfördes från vecka 18 till vecka 28 i samarbete med NBR, Nordic Sugar Agricenter och Jordbruksverket.

En ovanligt torr vår

Väderförhållandena under våren skiljde sig framför allt genom den låga nederbörden jämfört med det historiska normalvärdet för Skåne 1991–2020. Temperaturerna låg däremot i stort sett nära de historiska medelvärdena under etableringsfasen, även om enstaka veckor var något svalare eller varmare än normalt.

Från slutet av maj och under juni steg veckomedeltemperaturen tydligt och låg periodvis över normalnivån. Sammantaget kan våren beskrivas som temperaturmässigt relativt normal men ovanligt torr. De torra etableringsförhållandena sam-

Betbladlus tillsammans med naturliga fiender. På bilden syns en sockerbetsplanta med två vuxna nyckelpigor och en nyckelpigelarv i anslutning till bladluskolonierna.

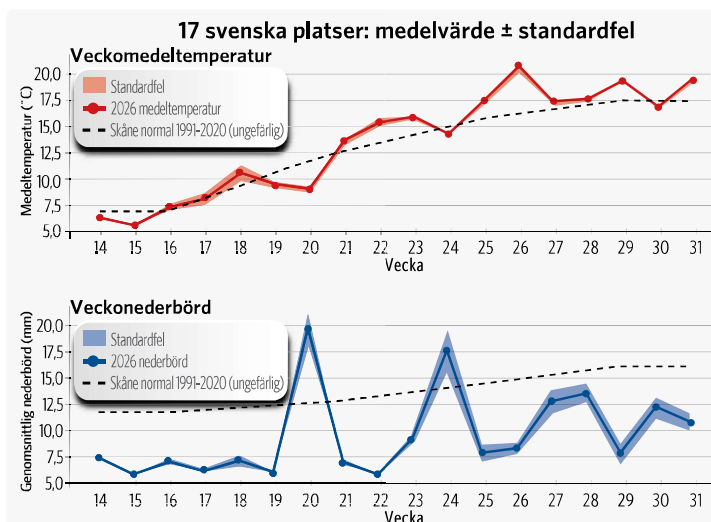
manföll med kortvariga angrepp av de tidiga skadegörarna och en ojäm utveckling mellan fält.

Tidiga angrepp

De tidiga skadegörarna uppträdde främst under etablering-

en, från vecka 18 till 22. Trips noterades först, medan jordlopporna blev tydligast något senare. Den lilla betbaggen förekom endast mycket sparsamt.

Angreppen var generellt låga, men lokalt förekom högre nivå-

Veckomedeltemperatur och veckonederbörd vid 17 observationsplatser 2026, jämfört med normalvärden för Skåne 1991–2020. Våren var relativt normal temperaturmässigt, men ovanligt torr.

er. Trips gav framför allt synliga bladskador under vecka 19–20, medan skador under jord på stjälken nästan inte registrerades – till skillnad från säsongen 2025. Jordloppor ökade snabbt från vecka 20 och kunde lokalt ge betydande angrepp.

Sammantaget var angreppen kortvariga och tydligt kopplade till etableringsfasen.

Betfluga – begränsad gen

Betflugans äggläggning pågick främst från vecka 19 till 24 och hade sin tydligaste topp vecka 21. Därefter minskade äggläggningen successivt, och från vecka 25 registrerades inga färskas ägg i de observationer som gjordes.

Mineringsskadorna kom senare än äggläggningen och

kulminerade omkring vecka 23. Lokalt var skadorna tydliga, men i de flesta fält var angreppen begränsade.

Förskjutningen mellan ägg-toppen vecka 21 och minor-toppen vecka 23 visar att larvskadorna blev synliga först en tid efter äggläggningen. Därefter avtog angreppet successivt, och fram till vecka 28, då bevakningen avslutades, noterades inga nya tydliga toppar som pekade på en andra generation. Betflugans utveckling i de undersökta fälten framstod därför främst som ett sammanhängande förlopp kopplat till en generation. Resultaten visar ett sammanhängande angreppsforlopp med en tydlig ägg-topp vecka 21 och en efterföljande topp av mineringsskador omkring vecka

23. Inom bevakningsperioden fram till vecka 28 kunde ingen ny tydlig topp påvisas.

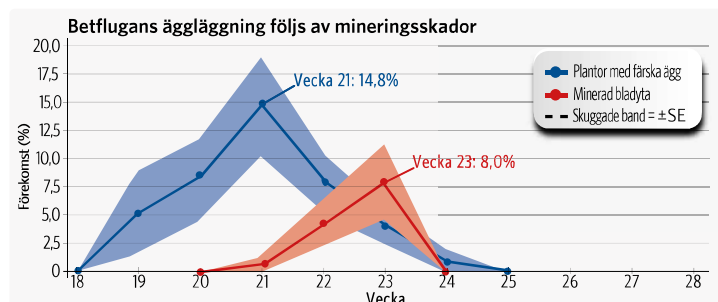
Bladlus och nyttodjur

Betbladlusen började synas under juni månad och ökade på vissa platser under sommaren, framför allt under vecka 26–28. Under den observerade perioden registrerades däremot ingen persikobladdlus.

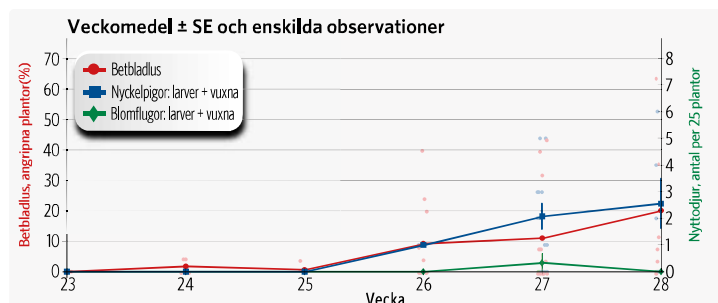
I samband med att betbladlusen blev synlig noterades också fler naturliga fiender, särskilt nyckelpigor och i vissa fält även blomflugor. Nyckelpigor observerades ofta på plantor med bladluskolonier. Även blomflugor noterades i flera fält under senare delen av observationsperioden.

Sammanfattning

Våren 2026 präglades av torra etableringsförhållanden och ett överlag lågt till måttligt insektstryck. Trips och jordloppor förekom främst under de första veckorna efter uppkomst, medan betflugan visade ett tydligt angreppsforlopp med toppar i äggläggning och mineringsskador under försommaren. Betbladlusen ökade lokalt mot slutet av observationsperioden samtidigt som fler naturliga fiender noterades i fälten. Resultaten visar värdet av regelbundna fältkontroller för att följa angreppens utveckling och ge underlag för väl avvägda bekämpningsbeslut.

Betflugans äggläggning och mineringsskador 2026. Äggläggningen toppade vecka 21, medan mineringsskadorna kulminerade omkring vecka 23. Antalet observationer varierade mellan veckorna.

Utveckling av betbladlus och naturliga fiender under vecka 23–28. Betbladlusen ökade mot slutet av perioden, samtidigt som nyckelpigor och blomflugor noterades i fält.

Belén Cotes
NBR Nordic Beet Research